

Audit Magazine **blijkt terug**

Thema IIA 20 jaar
Tekst Ir. Gezina Atzema RO
Beeld NFP Photography

vlnr. Laszlo Nagy, Ronald Jansen, Arjen van Nes en Rob de Heus

De huidige hoofdredacteur
Laszlo Nagy en zijn drie
voorgangers, respectievelijk
Ronald Jansen, Arjen van Nes en
Rob de Heus, blikken terug op 20
jaar IIA en 15 jaar *Audit Magazine*.

Hoe is *Audit Magazine* begonnen in 2002?

De Heus: "Het allereerste nummer van *Audit Magazine*, magazine voor internal en operational auditors, verscheen in december 2002. Arjen van Nes, Jan Groenewold, Bob van Kuijck en ik waren de trekkers van het eerste uur."

Van Nes: "Toch ging er heel wat aan vooraf voordat we ons eerste nummer konden uitbrengen. Vanaf het voorjaar van 2001 kwam de kersverse redactie bijna maandelijks bijeen om ideeën uit te werken voor een gezamenlijk blad. Jan en ik waren toentertijd al betrokken bij de *Operational auditor*, de nieuwsbrief van de VRO (Vereniging Register Operational auditors). Bob en Rob waren betrokken bij de nieuwsbrief van het IIA. Toen Jan een nieuwe baan kreeg en de redactie verliet, is Ronald aan het team toegevoegd."

Hoe zag *Audit Magazine* er de eerste jaren uit?

Van Nes: "Vanaf het begin was het uitgangspunt dat we operational audit goed over het voetlicht wilden brengen."

De Heus: "Het was de bedoeling om een mix neer te zetten van UvA en EURAC (nu: ESAA), van internal en operational audits. We wilden het vakgebied breed neerzetten."

Jansen: "Over de afbakening van ons vakgebied en over de bijdragen die ons vakgebied kan leveren hadden we als redactie regelmatig boeiende discussies. Ook over bijvoorbeeld de relatie tussen interne en externe auditing. Volgens mij leven dit soort discussies nog steeds binnen de redactie."

Nagy: "Ja dat klopt en dat is juist ook goed."

Van Nes: "Vanaf het begin is gekozen voor een combinatie van artikelen en interviews. Het idee was dat artikelen niet door de redactie, maar juist door anderen, zoals leden, geschreven zouden worden. Het was wel lastig om voldoende artikelen binnen te krijgen. Daar hebben we echt ons best voor moeten doen. Maar binnen een jaar verkeerden we in de gelukkige omstandigheid dat we een groot aanbod van artikelen hadden. Soms gaf je mensen een concrete vraag mee om daar iets over te schrijven, soms kwamen artikelen op eigen initiatief binnen. Net als nu werd er ook in de begintijd al gewerkt met thema's. Door met thema's te werken kun je personen benaderen voor een

Jansen: "Ik was in die tijd werkzaam bij PwC en werd met PwC als sponsor toegevoegd aan het redactieteam om de opzet van het blad en het format te helpen ontwikkelen."

De Heus: "Het nieuwe magazine zou in onze optiek alleen levensvatbaar zijn wanneer het een blad zou worden voor beide verenigingen. Maar juist in die periode hadden de besturen van beide verenigingen besloten om even pas op de plaats te maken wat betreft een vergaande samenwerking. Toch legden we ons voorstel voor één magazine voor zowel de VRO als het IIA voor aan beide besturen. Enigszins tot onze verrassing kwam in het voorjaar van 2002 groen licht en konden we echt aan de slag. Ons doel was enerzijds een vaktechnisch blad, maar tegelijk ook aandacht voor het verenigingsaspect."

artikel of interview die anders moeilijker bereikbaar zouden zijn."

De Heus: "Interviews zijn vaak wat attractiever en gemakkelijker te lezen dan lange artikelen. Overigens mochten artikelen maximaal 3 á 4 pagina's beslaan. Dat was weleens lastig. Sommige auteurs hadden de neiging om met (veel) langere teksten te komen, maar dat kwam de leesbaarheid van het blad niet altijd ten goede."

Van Nes: "Met interviews wilden we echte kopstukken iets laten vertellen over Internal Audit, laten zien dat het geen stoffig beroep is. We wilden prikkelen. Een erg mooi voorbeeld was het interview met klokkenluider Paul van Buitenen. Daarmee hadden we wel iets te pakken. En een column van Wim Kok. Ook hadden we een keer een interview met econoom Sweder van Wijnbergen. Verder hadden we bijvoorbeeld de boekbespreking van Renze Klamer. Die staat er nu nog steeds regelmatig in! Ook Arie Molenkamp en Bob van Kuijck zijn lange tijd 'constanten' in het blad geweest. We hadden toen ook rubrieken zoals 'De auditor en zijn auto', waarin we een auditor centraal stelden, en later de rubriek 'De overstap'."

Veel discussie in de redactie, dat scherpt je gedachten

De totstandkoming van Audit Magazine heeft bijgedragen aan de samenwerking tussen en de fusie van de VRO en het IIA

Hoeveel tijd waren jullie kwijt aan de redactiewerkzaamheden?

Van Nes: “Heel veel! Het kostte ons in het begin wel een dag per week. Rob was er trouwens veel meer tijd aan kwijt.”

De Heus: “Ja, in de beginperiode was ik er bijna elke avond mee bezig.”

Jansen: “Bedenk daarbij wel dat de redactie in de beginjaren maar uit vier personen bestond. Dan kost het gewoon erg veel tijd. Te veel tijd eigenlijk!”

Nagy: “Dat is nu inmiddels gelukkig wel anders. De redactie bestaat nu uit elf mensen. Dat is ook echt nodig om het vol te houden. Het wordt steeds moeilijker om artikelen te krijgen. Dat betekent dus dat we meer interviews moeten doen en dat vergt meer tijd van ons als redactie. Wat wel scheelt is dat we in de loop der jaren meer ondersteuning vanuit het IIA hebben gekregen.”

Wat was/is jullie motivatie om je in te zetten voor Audit Magazine?

De Heus: “Ik vind het heel leuk om iets nieuws op te zetten. Vanaf het begin aan iets nieuws werken en dat vormgeven; het moment dat ons allereerste magazine op de deurmat lag gaf echt een kick! Daarbij was de chemie in de redactie geweldig goed. We hebben met heel veel plezier en humor kunnen werken. Héél belangrijk, want je verrichtte de werkzaamheden toch allemaal op vrijwillige basis.”

Van Nes: “Ik vond het altijd leuk om tijdschriften te bekijken. Ik heb iets met bladen en ik was auditor...”

Jansen: “Het was een tijd dat iedereen met een magazine kwam. Ik vond het machtig mooi om mee te denken over het product. En bovendien vormden we als redactie een leuk team!”

Nagy: “Ik had mijn RO-opleiding net afgerond en wilde meer doen met het vakgebied, discussiëren met vakgenoten. Ik wilde het tijdsgewricht meemaken van cijferbeheersing naar meer gedrag en beleid. Bovendien is het leuk dat je het begin van veel vaktechnische ontwikkelingen ziet. Wezenlijke discussies over het vak van Internal Audit keren frequent terug in het magazine. Die discussies hebben we ook regelmatig in de redactievergaderingen. Het gaat dan over afbakening en positionering van het vakgebied, over de relatie met certificerende werkzaamheden en over het al dan niet geven van advies. En, laat ik dit aspect niet vergeten, met leuke, slimme en betrokken professionals een mooi vakblad maken, waar je trots op kunt zijn, geeft energie.”

Welk artikel staat jullie nog het beste bij?

Van Nes: “Voor mij is dat het artikel van Philip Wallage over de verschillende rollen en het gemeenschappelijk belang van internal en external auditors. In dit artikel worden de tegenstellingen (in die tijd) tussen de opleiding in Rotterdam (meer gericht op verantwoording) en Amsterdam (meer gericht op verbeterperspectief) goed zichtbaar. In het verlengde daarvan zie je ook de verschillen tussen het IIA en de VRO.”

Jansen: “Ik heb alle nummers bewaard, dus kon er eens goed doorheen bladeren. Een kenmerkend artikel is voor mij toch wel het interview: ‘Bestaat er een spanningsboog tussen de assurance- en adviesfunctie van auditing?’, met Molenkamp, Kool en Grooten in *AM* nr.1 uit 2003. Het gaat over de spanning die ontstaat wanneer de functie van internal auditor wordt gecombineerd met certificerende werkzaamheden. Daar zit volgens de drie heren een grotere spanning dan tussen auditen en adviseren. Het is een discussie die steeds weer terugkomt.”

Nagy: “Een bijzonder nummer voor mij is het themanummer uit 2006: ‘Arbeidsmarkt en vrouwen’ met onder andere het interview: ‘Het glazen plafond bestaat niet’ met vier dames in leidinggevende functies in het auditvak. Dit illustreert mooi dat het vakgebied Internal Audit, zeker met de huidige trend van gedragsmatige aspecten, niet een typisch mannen- of accountantsberoep is.”

Hoe moet Audit Magazine zich verder ontwikkelen? Als verenigingsblad of als vakblad?

Van Nes: “Voor vaktechnische informatie kijk ik tegenwoordig meer op LinkedIn dan in tijdschriften of vakbladen. Informatie op LinkedIn is kort, ik pak het snel op en het

Over...

Drs. Rob de Heus EMIA RO was hoofdredacteur van 2002-2003. Hij is sinds 2012 hoofd van de Interne Auditdienst van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Drs. Arjen van Nes RO CISA CISM CRMA was hoofdredacteur van 2003-2008. Hij is partner bij ExpertLab, leerwegen, trainingen, coaching, advies en interim.

Drs. Ronald Jansen RO was hoofdredacteur van 2008-2012. Hij werkt sinds november 2016 als chief audit executive voor IKEA Group.

Drs. Laszlo Nagy EMIA RO is hoofdredacteur vanaf 2012 tot heden. Hij is director Business Risk Services bij IMPROVEN.

komt van mensen die in mijn netwerk zitten. Ik denk dat mensen op een gegeven moment op een andere manier hun informatie verkrijgen. Een blad zou dan meer het verenigingsaspect moeten benadrukken en daarbij pagina's opnemen met internetverwijzingen voor vakinhoudelijke informatie."

De Heus: "Dat zie ik toch anders. Ik kijk zelden op LinkedIn voor vaktechnische informatie en lees *Audit Magazine* juist graag als ik onderweg ben naar of van mijn werk. Ook collega's van me scannen regelmatig artikelen en sturen die dan rond. Misschien een beetje ouderwets, maar het werkt wel. Als je mij vraagt hoe het magazine zich moet ontwikkelen, dan wil ik graag aangeven dat ik wel een beetje ben uitgekeken op artikelen met alleen maar theoretische modellen. Ik zie liever meer voorbeelden uit de praktijk, eventueel gelardeerd met theorie."

Jansen: "Ik zie veel in het verenigingsidee, maar wel met scherpe discussies. Discussies over ontwikkelingen, ideeën en spanningsvelden in het vakgebied. Ik lees graag meningen en discussies. Bovendien heb ik de indruk dat er op dit moment ook niet zo heel veel nieuws is over modellen, en dergelijke."

Nagy: "Niet zozeer over modellen. Maar er zijn natuurlijk wel ontwikkelingen op het gebied van zaken als het meer aandacht besteden aan gedrag en soft controls. Ook bij accountants is er steeds meer aandacht voor gedragsaspecten in de controle. Ik zie bij voorkeur verdere ontwikkeling richting een vakblad, waarin we artikelen en interviews combineren. Bij interviews lukt het immers gemakkelijker om vooraanstaande mensen in het blad te krijgen. Het moet dan niet alleen een vakblad zijn over internal auditors, maar juist een vakblad over Internal Audit. Daarmee kunnen we het vakgebied bekender maken, visies op het vakgebied uitdragen.

Ik streef naar een *Audit Magazine* niet alleen voor auditors maar ook over internal auditors. Op zo'n manier dat je het ook kunt achterlaten bij bestuurders, commissarissen of potentiële klanten." <<

Kenmerkende artikelen

Rob de Heus: het artikel uit het eerste nummer in december 2002, 'De schandalen: lessen voor internal auditors?', door prof. H. Blokdijs (<http://bit.ly/2qnOmnL>). Het was een scherp artikel.

Arjen van Nes: het artikel 'Internal en external auditors: verschillende rol, gemeenschappelijk belang', een interview met Philip Wallage (<http://bit.ly/2r0oSdH>).

Ronald Jansen: het artikel uit 1-2003 van Jan Grooten, Peter Kool en Arie Molenkamp, 'Bestaat er een spanningsboog tussen de assurance- en adviesfunctie van auditing?' (<http://bit.ly/2qyLhOk>). Spanning ontstaat wanneer de functie van internal auditor met certificerende werkzaamheden wordt gecombineerd. Niet zozeer tussen auditen en adviseren. Deze discussie komt steeds terug.

Laszlo Nagy: het artikel uit 2-2006, 'Het glazen plafond bestaat niet' (<http://bit.ly/2pS4D4v>). Is nog steeds een actueel onderwerp.

De visie van...

Jan Otten

Zo'n 25 jaar geleden stond ik samen met enkele toenmalige collega's aan de vooravond van wat in de jaren negentig operational auditing is gaan heten. Veel IAD's hebben toen de stap gemaakt van financial naar operational auditing. Je kon spreken van een echte paradigmaverschuiving. De laatste jaren houd ik me voornamelijk bezig met behavioural auditing en heb ik regelmatig een déjà vu. Of het nu gaat om de achtergrond en opleiding van interne auditors of om de vraag of dit wel 'audit' genoemd mag worden, steeds komen dezelfde vraagstukken naar boven als 25 jaar geleden. Toch zijn er ook grote verschillen. De paradigmaverschuiving die nodig is om gedrag en cultuur te onderzoeken is veel groter. Maar een nog belangrijker verschil met toen is de noodzaak dat internal auditfuncties nu echt stappen in deze richting gaan zetten. In tegenstelling tot 25 jaar geleden zijn het nu immers de toezichthouders en besturen die het eisen.

Jan Otten is oprichter van ACS en partner ACS Behavioural Auditing & Consulting, organisatiepsycholoog, bedrijfskundige, organisatieadviseur, trainer, onderzoeker en auditor.